

När Shakespeare på Gräsgården med Pontus Plænge som regissör valde att sätta undertiteln till årets pjäs Henrik IV: "om en turbulent tid i Englands historia", kom samtidens drama med Brexit att spela dem rakt i händerna. David Cameron som kungen i ett alltmer sönderfallande rike och Boris Johnson liknande en Falstaff som flyr fältet då slaget tar sin början. Aldrig har jag upplevt Shakespeare så nära vår egen tid som i detta års uppsättning på Gräsgården. Ändå har Pontus Plænge valt att spela Henrik IV helt och hållet i dess egen tid. Här finns ingen tidsöverskridande kostymering eller utspel och infall som sätter dramat i en annan tid, vilket idag mer är regel än undantag då man spelar Shakespeare. Det är genialt och gör kopplingen till vår samtid än mer tydlig. Texten, dramats gång och skådespelarnas gestaltning av sina roller talar för sig själva. Shakespeare är tidlös.

Henrik IV är två pjäser, här i Per Lysanders översättning, som nästan alltid spelas tillsammans eller som nu, med del 2 nedkortad till några väsentliga scener som fullföljer dramats första del. Vi följer den unge prins Henrik, Henkan, från vällustig kroggäst till maktstinn kung. Ett abrupt slut lyfter fram Falstaff som en av dramats verkliga huvudpersoner, sviken av den nye kungen, som då han sätter Falstaff i gäldstugan också fångslar en del av sitt eget liv. Det är Falstaffs värld med det sinnliga och sorglösa livet som går under. Fram träder bilden av två fäder; Henrik IV och Falstaff med diametrala olika budskap om livets mål och mening, men också två söner Hotspur och prins Henrik. Den ena med ett tveklöst sikte på makten, den andre med ett överjag som till slut raderar varje rest av detet och låser jaget vid maktens begär, misstänksamhet och gnagande skuld. När Henkan dödar Hotspur beseglar han sitt eget öde. Falstaffs underbara monolog om äran blir ett lika komiskt som sorgesamt betraktande av allt elände.

Att spela Henrik IV på Gräsgårdens 20-årsdag är ett djärvt val med tanke på hur sällan Shakespeares krönikespel framförs i Sverige. Men det är en fullkomlig lyckträff. Allt sitter som en smäck redan från början. Den speciella blandningen med professionella skådespelare och amatörer som är Gräsgårdens signum fungerar perfekt. Särskilt vill jag nämna Astrid Kakuli som Hotspur och Pistol. Att inte vara bunden vid kön i rollbesättningen är helt rätt. Inga Onn som grevinnan av Worcester och värdshusvärdinnan, Andreas Forner Lindal som prins Henrik och Per-Johan Persson som sir John Falstaff visar också att Pontus Plænge valt rätt personer till sina roller.

Henrik IV är något du absolut inte får missa i sommar. Komik, allvar, historiskt drama och samtidsanalys. Här serveras du allt.

Jakob Carlander

Bildtexter:

Bild 1:

Falstaff spelad av Per-Johan Persson är en alternativ fadersgestalt till den unge prins Henrik, Andreas Forner Lindal.

Bild 2:

Inga Onn, här i rollen som värdshusvärdinnan, mellan prins Henrik och Falstaff, ger liv och mäg å dramats biroller.

Teatertext:

Teater

Henrik IV

Av William Shakespeare

Översättning: Per Lysander

Regi: Pontus Plænge

Medverkande: Inga Onn, Andreas Forner Lindal, Gunilla Orvelius, Jan Tiselius, Isa Aouifia, Alexander Ohakas, Per-Johan Persson, Dasha Nikiforova, Parwin Hoseinia, Astrid Kakuli m fl

Shakespeare på Gräsgården, Vadstena.

Premiär 2 juli, spelas till 31 juli.